У пошані до піонерів — лицем до молоді!

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація: "Svoboda", 81-83 Grand St. Jersey City, N. J. 07303
434-0237
434-0807
УНСоюзу: 435-8740
— Тел. з Ню Йорку: —
BArcly 7-4125
УНСоюзу: BArcly 7-5337

РІК LXXVIII. No. 180. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, СЕРЕДА, 29-го ВЕРЕСНЯ 1971 ЦЕНТІВ 15 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, WEDNESDAY, SEPTEMBER 29, 1971 Ч. 180. VOL. LXXVIII.

— КОРОТКІ ВІСТКИ —

Вівторок, 28 вересня 1971

В АМЕРИЦІ

ОБ'ЄДНАНА КОНҐРЕСОВА КОМІСІЯ АТОМОВОЇ ЕНЕРҐІЇ буде розглядати питання безпечности використання піску для будови домів, що залишається після продукції урану. Маси такого піску після вироблення урану з руди використовують у 9 стейтах ЗСА при будівництві житлових домів, найбільше в стейті Колорадо. Тепер деякі науковці заявляють, що той пісок і далі небезпечний для здоров'я людини, бо може викликати різні хвороби, включно з раком.

ГРУПА АДВОКАТІВ ВИСТУПИЛА З ЗАКЛИКОМ, щоб у ЗСА були остаточно зліквідовані всі бар'єри, що не дозволяють жінкам стати цілковито рівноправними. На їхню думку, жінки все ще не можуть тут навчатися в деяких школах та працювати в деяких установах. До тієї групи колишніх випускників Єйлського університету входять чотири особи, а з них три — це жінки.

ЧІЛІЙСЬКА ПАРТІЯ ХРИСТИЯНСЬКИХ ДЕМОКРАТІВ ПОВІДОМИЛА, що вона припиняє співпрацю з урядом президента - марксиста д-ра Алленде. Партія Християнських Демократів допомогла тому президентові прийти до влади і брала участь у його коаліційному уряді. Вона й надалі перебуватиме в складі урядової коаліції, але загрозила тотальною опозицією, якщо уряд і ліва преса не припинять виступів проти провідних християнсько-демократичних діячів у Чіле.

ПОНАД ТИСЯЧА ОСІБ ЗІБРАЛИСЯ В НЮ ЙОРКУ в ортодоксальній синагозі й відзначили 30-ліття масакри жидів у Києві, що мала місце під час перебування там гітлерівських військ. Жиди із Совєтського Союзу повідомили, що власті й далі забороняють встановити пам'ятник жертвам нацизму в Бабиному Ярі біля Києва. Там загинуло в той час від 50 до 70 тисяч людей різної національности, в більшості жидів.

КЕРІВНИК ВІДДІЛУ ЗДОРОВ'Я В НЮ ЙОРКУ Ґордон Чейз повідомив, що відколи минулого року було злібералізовано закон про аборти, значно зменшилася кількість нелеґальних абортів і незаконних народжень дітей без батька. Тому Г. Чейз пропонує розповсюдити ліберальний закон про аборти на всю територію ЗСА.

ПОСАДНИК НЮ ЙОРКУ ДЖОН ЛІНДЗІ відбуває кількаденну мандрівку по стейті Арізона, що має виразно політичний характер. Джон Ліндзі не виставив своєї кандидатури на наступні президентські вибори. Однак, у політичних колах вважають, що він ще зможе це зробити перед конвенцією Демократичної партії, до якої Д. Ліндзі офіційно перейшов, покинувши республіканців.

У СВІТІ

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ВІДКИНУВ рішення Ради Безпеки Об'єднаних Націй, яка в минулу суботу одноголосно, включно з голосами всіх чотирьох великодержав, наказала Ізраїлеві припинити всякі реформи в окупованій Ізраїлем кол. йорданській східній частині Єрусалиму, які націлені на повне інкорпорування тієї частини до Ізраїлю і зміну її етнічного характеру. Ізраїльський амбасадор Йозеф Такоак відразу заявив, що Ізраїль не повинується тій резолюції і не впустить до Єрусалиму місії ОН, яка має перевірити, чи Ізраїль повинувався рішенню Об'єднаних Націй. Між совєтським амбасадором Яковом Маліком і ізраїльським Йозефом Такоахом прийшло до різкої виміни слів.

ПАПА ПАВЛО VI СКІНЧИВ в минулу неділю 74 роки життя. Припускають, що коли він матиме 75 літ — зречеться свого становища. В минулу неділю Папа у промові з вікна свого помешкання у Ватиканському палаці просив масу прочан на площі св. Петра молитися за успіх Єпископського Синоду, який буде займатися важкими суперечками внутрі Католицької Церкви.

У СТОЛИЦІ КАМБОДЖІ ПНОМПЕНЮ ЗГИНУЛИ два американці і 10 інших були поранені, коли комуністичні терористи кинули на невеличке грище недалеко резиденції амбасадора ЗСА Еморі Сванка дві доморобні бомби. Службовики американської амбасади розважалися в минулу неділю грою футболем.

ОПОЗИЦІЯ У ПІВДЕННОМУ В'ЄТНАМІ СТАРАЄТЬСЯ з'єднатись, бо дотепер вона була поділена на два головні табори: прихильників віце - президента Нгуєна Као Кі і генерала Дуонґа Ван Міня. Відбулася конференція кільканадцяти найвидатніших діячів опозиції під проводом Као Кі, але з відсутністю ген. Міня, на якій схвалено спільну відозву, що закликає до боротьби проти диктаторського режиму президента Нгуєна Ван Тіє. Все ж, опозиції не вдалося зорганізувати масові антирежимові демонстрації.

У ПІВНІЧНІЙ ІРЛЯНДІЇ ПОГЛИБИЛАСЬ криза, бо поруч із продовжуванням дії терористів — зрікся один член північно - ірляндського уряду на знак протесту проти виарештовування і в'язнення опозиціоністів без суду і слідства. Прем'єр Північної Ірляндії Браєн Фолкнер виїхав до Лондону на конференцію з британським прем'єром Едвардом Гітом і південно - ірляндським прем'єром Джоном Лінчем про політичну розв'язку кризи у Північній Ірляндії.

У СТОЛИЦІ ІНДІЇ НЮ ДЕЛІ ПЕРЕБУВАВ 4 дні совєтський віце - міністер закордонних справ Сємйон Царапкін і довго нараджувався з індійським прем'єром Індірою Ґанді, яка безпосередньо після того відлетіла до Москви. Припускають, що Совєти посередничать між Індією і Пакістаном в їх конфлікті з приводу масакри, що її Західній Пакістан перевів у Східньому Пакістані, звідкіля 9 мільйонів бенгальців втекли до Індії, створивши в ній важку господарську кризу.

СОВЄТСЬКИЙ УРЯД СТУРБОВАНИЙ занечищенням найбільшого у світі збірника питної води, яким є Байкальське озеро на Сибірі. Видано наказ двом великим фабрикам клею і паперу звертати свої відпадки куди інде, а не в Байкальське озеро. З Москви і найближчої околиці перенесено вглиб СССР або цілком зачинено коло 200 фабрик, які занечищували повітря. Ще недавно совєтська преса промовчувала проблему занечищення природи, як дібто виключний гріх „капіталізму".

ПРЕЗИДЕНТ НІКСОН І ІМПЕРАТОР ГІРОҐІТО ПІДТВЕРДИЛИ ДРУЖБУ І СПІВПРАЦЮ ЗСА І ЯПОНІЇ

Президент Ніксон вітається з імператором Японії Гіроґіто (другий зліва) після його прибуття на військову базу в Елмендорфі біля Анкораджу на Алясці. Дружина імператора Наґако сходить із літака. Перша з правого боку — дружина през. Ніксона Пет.

Анкорадж, Аляска. — Під час відбутої тут в понеділок 27 вересня ц. р. ранком двогодинної зустрічі президент Ніксон, який прибув з Вашинґтону, і японський імператор Гіроґіто, який прилетів літаком із Токіо, обмінялися привітаннями, стверджуючи в них конечність дальшої дружби і співпраці між ЗСА і Японією. Відбулася зустріч президента ЗСА й імператора Японії в урочисто удекорованому ґанґарі летунської бази біля Анкораджу, розташованої на половині дороги між Токіо і Вашинґтоном. Під час зустрічі не заторкувано конкретних політичних чи економічних питань й обмежувалася вона до коротких дружніх розмов і стверджень про конечність продовжування дружби і співпраці між З'єднаними Стейтами Америки та Японією. У своєму привітальному слові през. Ніксон заявив, що протягом останнього чвертьстоліття обидві країни встановили міцні політичні економічні й культурні взаємини і теперішня зустріч буде виявом дальшої рішучої волі й бажання обох великих народів співпрацювати в дружбі для миру і для всього людства. Відповідаючи на привітання през. Р. Ніксона, імператор Гіроґіто подякував Президентові і всьому народові ЗСА за допомогу, що її одержувала Японія після 1945 року, заявляючи дослівно: „Разом з усім японським народом ми вдячні завжди із щирого серця Президентові ЗСА, їх Урядові, і їх народові за необмежену моральну і матеріяльну допомогу подавану Японії після війни для віднови і відбудови країни". Після спільного фотографування відбулися в домі ген. Руґґа, командувача збройних сил ЗСА 25-хвилинні приватні розмови між през. Ніксоном й імператором Гіроґіто і згодом розмова в ширшому колі з участю державного секретаря Роджерса, спеціяльного дорадника Президента в справах безпеки Кіссінджера, міністра закордонних справ Японії Фукуди, японського амбасадора до ЗСА Ушіби та інших. Політичні й економічні справи були обговорювані коротко в розмовах Роджерса й Фукуди. Після закінчення зустрічі імператор Гіроґіто відлетів літаком до Копенгаґену в Данії де його і його жінку Наґако привітав данський король Фредерік IX разом з королевою Інґрід. Після одноденних відвідин в Данії імператор Гіроґіто виїде в середу 29 вересня із своїм почетом до Бельгії.

Віце-президент Еґню критикує пресу за необ'єктивне висвітлення подій в Аттиці

Вашинґтон, Д. К. — Віце-президент Еґню з властивою йому послідовністю й відвертістю скритикував радикальну лівицю та пресу й радіо за намагання використати бунт в'язнів у Аттиці для „ширення їхньої радикальної революційної пропаґанди". Віце-президент схвалив рішучі заходи губернатора Нюйоркського стейту Нелсона Рокефеллера, який, використавши всі можливі леґальні засоби, наказав здушити бунт кримінальних злочинців та підривних елементів у Аттиці. Еґню скритикував тих, які хотіли б обвинуватити Н. Рокефеллера, нібито він винен у смерті 29 збунтованих в'язнів і 9 схоплених ними закладників. Віце-президент промовляв у Каліфорнії на зібранні членів Міжнародної Асоціяції шефів поліції. Він сказав, що радикальні групи в ЗСА обертають географічне поняття „Аттика" в якийсь політичний символ, в „літанію антиамериканізму". „Губернатор стейту не може піддаватись вимогам тих, що поставили себе поза законам, щоб виконувати їхні вимоги", сказав віце-президент, додаючи, що так могло б дійти й до того, що і самого Президента ЗСА почали б викликати збунтовані. Однак, Спіро Еґню заявив, що треба зробити певні реформи у в'язницях, і що такої потреби ніхто не може заперечити.

Клівлендська Округа УНС відбула курс та організаційні збори

Клівленд. — Окружний Комітет Відділів УНСоюзу Клівленду та околиці відбув минулої суботи, 25-го вересня, в залі кафетерії парафії св. Йосафата в Пармі, короткий організаторський курс та організаційні збори для підведення підсумків та плянування членської кампанії 1971 року. На курсі та зборах, участь в яких взяло 26 представників 13 Відділів Округи, доповідали: заступник гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан та гол. радний і обласний організатор Євген Репета.

Організаторський курс відкрив головний радний проф. Тарас Шмаґала, після чого Є. Репета виголосив доповідь, ілюстровану прикладами добору кляс забезпечення із обчисленнями вкладок, грошових зворотів і дивіденд. Він роздав учасникам курсу спеціяльно підготовані допоміжні матеріяли із рядом порівнянь умов забезпечення грамот різних кляс УНСоюзу. В. Сохан подав інструкції для обчислювання зворотних вартостей на грамотах, а після того доповнив їх порадами для успішної організаційної праці. Закінчено курс запитами і відповідями, які свідчили про глибоке зацікавлення слухачів поданими їм матеріялами із життьового забезпечення УНСоюзу.

Організаційними зборами, що відбулися безпосередньо після курсу, проводила президія, яку очолював організаційний референт Округи інж. І. Фур та заступник голови Окружної Управи проф. Р. Чучкевич. Про стан членської кампанії Округи поін-

(Закінчення на стор. 4-ій)

У Москві відбулися несподівані наради Політбюра

Москва. — Негайно після повороту першого секретаря компартії СССР Леоніда Брежнєва з його подорожі до Юґославії, Мадярщини і Болгарії, ціле совєтське Політбюро відбуло з Брежнєвим нараду таки неґайно на летовищі Внуково під Москвою. Водночас — совєтський прем'єр Алексєй Косиґін просив прибулу в той сам день до Москви індійського прем'єра Індіру Ґанді відкласти до наступного дня першу ділову конференцію з нею та повідомив її, що з різних „важливих причин" відкликано передбачений на той вечір офіційний бенкет у честь Індіри Ґанді. Те прийняття буцім-то відбудеться пізніше. Загально припускають, що ті надзвичайні події у Москві пов'язані із небувалою в історії справою видалення з Британії 90-ох совєтських дипломатів-шпигунів із забороною дальшим 15-ом, що мають поворотні британські візи, вертатися до Британії. Британський і совєтський міністри закордонних справ, лорд Алек Даґлес Гюм і Андрей Громико, мали в понеділок 27 вересня ц. р. поверх одногодинну розмову у Ню Йорку, де вони перебувають у зв'язку з 26-ою Генеральною Асамблеєю Об'єднаних Націй. Більшу частину тієї розмови займала справа Близького Сходу, бо Гюм недавно вернувся з подорожі до Каїро. Але при цій нагоді Громико заклав протест проти щалення совєтських „дипломатів" і жадав відкликання того розпорядку погрожуючи відплатними діями. Британський міністер — твердить преса — відкинув з місця совєтський протест, заявив, що уряд не відкличе свого розпорядку і Британія приготована на совєтські відплатні дії. Совєти знаходяться постільки у некорисній ситуації, що в Британії є коло 400 совєтських громадян в різних совєтських представництвах і місіях, а в Совєтському Союзі в британській амбасаді і всіх інших британських представництвах нема навіть 105 осіб, себто стільки, скільки большевиків Британія видалила.

Японія проти видалення Вільного Китаю з ОН — Індія оскаржує Пакістан

Об'єднані Нації. — В першому дні генеральних дебат на Генеральній Асамблеї Об'єднаних Націй, у понеділок 27 вересня ц. р., замітним був виступ колишнього японського міністра Кіічі Аічі (міністер закордонних справ Такео Фукуда товаришить монархові Гіроґіто в його подорожі по Европі), який палко солідаризувався із становищем Америки, щоб прийняти до Об'єднаних Націй Комуністичний Китай, але й зберегти членство за Вільним Китаєм. Той представник Японії привітав вихід з ізоляції Комуністичного Китаю, але звернув увагу, що уряд Чіянґ Кай-шека володіє на острові Тайвані, який має 13 мільйонів населення і коли навіть погоджуватися з тезою про „один Китай", то комуністичний і вільний китайські уряди повинні ту справу поладнати між собою, будучи членами Об'єднаних Націй, бо видалення Вільного Китаю створило б на Далекому Сході напружену ситуацію. Другим важливим моментом тих дебат була різка виміна слів між індійським міністром закордонних справ Свараном Сінь та амбасадором Пакістану Аґою Шахі. Сваран Сінь закинув Пакістанові ведення у Східньому Пакістані жорстоких дій та назвав замилюванням очей призначення безсильного і фіктивного нібито цивільного губернатора в Східньому Пакістані. Пакістанський амбасадор закидав Індії втручання у внутрішні справи Пакістану й домагався, щоб відібрати голос речникові Індії. Президент Асамблеї д-р Малік знехтував ту вимогу.

В районі Києва розбився угорський літак

Київ. — Недалеко від Києва з невідомих причин впав і розбився літак угорської повітряної компанії „Малев". Літак був совєтського виробництва. З повідомлення з Будапешту, надрукованого в московських „Ізвєстіях" з 22 вересня — через тиждень після катастрофи, було сказано, що „міністерство транспорту Угорської Народної Республіки повідомило, що 16 вересня в районі Києва зазнав катастрофи угорський пасажирський літак. Всі пасажири і залога загинули". До Києва прибула угорська комісія для дослідження причини катастрофи. В совєтській пресі не подано, скільки загинуло людей. У повідомленнях закордонних радіостанцій, в тому з Канади, була згадка про „великого розміру пасажирський літак". Голова Совету міністрів СССР Косиґін „надіслав голові угорського революційно - селянського уряду Ене Фоку телеграму з висловом співчуття з приводу важкої катастрофи".

Відділ УНСоюзу у Вест Вірджінії відзначив 60-річчя, вшановуючи піонерів і їх нащадків

Вшановують піонера. Дир. Петро Пуцило, головний касир УНС та почесний гість на ювілейному бенкеті з нагоди 60-річчя Братства св. Івана Хрестителя, 56-го Відділу УНС у Вілінґу, Вест Вірджінія, передає почесне відзначення одинокому ще між живими основоположникові Відділу, 92-літньому Ількові Рафі. На фото (зліва): голова Ювілейного Комітету і секретар Відділу Петро Когут, кандидатка на „Міс Світу" Катерина Редош, Ілько Рефа, дир. Петро Пуцило та головний радний УНС Андрій Джула.

Вілінґ, Вест Вірджінія. — В останньому десятиріччі минулого століття поселилось у цій місцевості около 250 українських іміґрантів, переважно з Ярославського повіту в Західній Україні. Давали собі раду, як могли, але щойно в 1911-му році почали організуватись, створивши Відділ Українського Народного Союзу, що прибрав назву Братства св. Івана Хрестителя. До Відділу зразу вступило 50 членів і його першим предсідником був Михайло Пуцило, батько теперішнього головного касира УНСоюзу, дир. Петра Пуцила. 60-річчя Відділу, що в системі УНСоюзу має число 56, урочисто відзначено ювілейним бенкетом, що відбувся тут в суботу, 18-го вересня, в одному з місцевих клюбів, і при цій нагоді вшановано піонерів-основоположників Відділу та їх нащадків, зокрема головного касира УНС Петра Пуцила, що ним, як своїм „місцевим хлопцем", пишається вся громада.

Після молитви, що її провів о. Володимир Ванчик з Дюкенського університету в Піттсбурґу, та після обіду, програму ювілею започаткував голова Ювілейного Комітету та секретар Відділу-Ювілята, Петро Когут. Майстром церемоній був Юрій Цеплий, який і представив почесних гостей, між ними згаданого вже головного касира дир. Петра Пуцила, головного радного УНС Андрія Джулу та Катерину Редош, що є „Міс Вілінґ" і

(Закінчення на стор. 4-ій)

Нове число бюлетеню ВАКЛ присвячено Україні

Сеул, Південна Корея. — Число великого 48-мисторінкового англомовного журналу, з додатком еспанською мовою, „Ди ВАКЛ Буллетін", датоване березнем-квітнем 1971 р., вийшло майже повністю присвячене Україні. На обкладинці репродуковано в кольорах відомий образ Хмелька „В'їзд гетьмана Богдана Хмельницького до Києва". В передовій під наг. „Україна — тримається!" сказано в кінці, що „Україна тримається й змагається, є в кінці її чекає Христос і Перемога!" Українській тематиці присвячені кілька статтей: „Ситуація в Україні і в СССР", „Документи про російщення України", „Російська інвазія на ЧССР і Україна" — пера президента АБН Ярослава Стецька, який є також членом Президії ВАКЛ — Світової Антикомуністичної Ліґи. В інших матеріялах розповідається про 30-річчя проголошення відновлення Державности України з 1941 р. у Львові, про відвідини Верховного Архиєпископа Кардинала Йосифа українців у Канаді, надруковано уривок із праці Валентина Мороза та ін. Деякі статті присвячені ЗСА, Кореї й ін. країнам в їх боротьбі проти комуністичної пенетрації. В еспанкомовній частині бюлетеню подано звіт з Конференції ВАКЛ у Токіо. В числі поміщено багато фотознимок з українського життя у Вільному Світі, в тому з демонстрацій в обороні Валентина Мороза, з діяльности АБН та ін. У виданні, без будь-якого дальшого вияснення, надруковано дописку Секретаріяту ВАКЛ на сторінці 44: „Повідомлення. З глибоким смутком ми повідомляємо, що Секретаріят видав бюлетень том 5-й, ч. 3 за березень - квітень, спеціяльно присвячений Україні". Підписано: „Секретаріят ВАКЛ".

Надгудсонська Округа УНС переобрала Управи з головою М. Сірим на чолі

Джерзі Сити. — Річні Загальні Збори Надгудсонської Округи, які відбулися тут минулої п'ятниці, 24-го вересня, в приміщенні УНДому, переобрали дотеперішню Окружну Управу в такому самому складі. На пост голови був переобраний Мирон Сірий, а дальші пости задержали на черговий рік: Степан Микитюк — заступник голови, Дмитро Дидик — секретар, Микола Шеремета — організаційний реф., Петро Палка — касир. Членами Контрольної Комісії стали: Михайло Жук, Квітка Стецюк і Стела Раєн.

Збори відкрив коротким словом та привітанням учасників М. Сірий, після чого провід нарадами перебрав обраний на предсідника Зборів заступник гол. предсідника В. Сохан та секретар Дмитро Дидик. До президії Зборів був теж запрошений почесний голова Окружної Управи Антін Шаран. Протокол з попередніх Загальних Зборів відчитав Д. Дидик. Вичерпний звіт з праці Округи здав її голова М. Сірий, який зокрема присвятив

(Закінчення на стор. 3-ій.)

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893
Ukrainian Newspaper published daily except Sundays, Mondays & holidays (Saturday & Monday issues combined) by the Ukrainian National Ass'n, Inc. at 81-83 Grand St., Jersey City, N.J. 07303
Second Class Postage paid at the Post Office of Jersey City, N.J. Accepted for mailing at special rate of postage provided for by Section 1130 of Act of October 3, 1917 — authorized July 31, 1918.
Передплата: на рік — $18.00, на пів року — $9.50, на 3 місяці — $5.00. Для членів УНСоюзу 65 ¢ міс. За кожну зміну адреси — 25 ¢. Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".
P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Японія і Америка

Привітання президентом Ніксоном і його дружиною королівської пари Японії, мікадa Гірогіто і його дружини Нагако, далеко переступає межі куртуазії. Це маніфестація американсько - японської приязни, базованої, як це завжди діється в міжнародних відносинах — не на сантименті, а на розумінні обосторонного державного інтересу. Напад Японії на зосереджену в Перл Гарборі американську флоту і знищення її 8 грудня 1941 року — це це порівняно недавня подія, яка спричинила втрату сотень тисяч людей по обох сторонах і повинна б радше засіяти ненависть, а не приязнь. І коли Америка „забула" Перл Гарбор, а Японія „забула" атомові атаки на Гірошіму й Нагасакі, то це тому, що вони обидві — тихоокеанські потуги, які однаково загрожені двома центрами агресивного комуністичного імперіялізму: Москвою і Пекіном.

Японія, піднісшись з руїни другої світової війни, стала третьою у світі економічно найсильнішою державою з могутнім промислом і торгівлею. Але з слабими збройними силами з вини корткозорої американської політики: генерал Даглес МекАртур продиктував Японії конституцію з забороною мати взагалі воєнну флоту й армію, що використовують тепер японські комуністи й пацифісти, які не допускають до її зброєння. Однак, „під боком" Японії є колос комуністичного Китаю, який уже має атомову зброю, і під самим її боком є Совєтський Союз не тільки з Владивостоком на азійському суходолі, але й із Сахаліном та Курільськими островами, що їх Совєтський Союз зайняв з щедрої руки Америки.

Японія знаходиться сьогодні під американською „атомовою парасолею". Але Америці залежить на тому, щоб Японія поділила її, Америки, ролю, як оборонця волі всіх азійських країн, загрожених комуністичним імперіялізмом, і щоб багата Японія допомогла їм в економічному рості. Надмірний експорт японських виробів до Америки поруч з її егоїстичною митною політикою спричинився до рішення президента Ніксона проголосити 15 серпня ц. р. нову економічну політику, яка вдарила по японському промислу й торгівлі. Взаємини прохололи, але політичні інтереси вищі за економічні. І ніхто більше не зацікавлений у подорожі Ніксона до Пекіну, як Японія, щоб внаслідок тієї подорожі дістати гарантію безпеки збоку комуністичного Китаю й нормалізацію японсько - китайських взаємин.

Тому зустріч японського монарха й американського президента 27 вересня 1971 на Алясці перейде до історії, як велика міжнародна подія.

Через один рік

„Союз, нерушимых свободных республик сковала навеки могучая Русь"—так розпочинається гимн Совєтського Союзу. Викравши в України історичну назву Русь, колишня Московщина, а потім Росія, як імперський утвір, утверджує далі свою колоніяльну політику „собирания земель русских". Сучасний Совєтський Союз — це інтернаціональна ширма московського імперіялізму — не лише „сквав" 110 націй, народів і народностей в самому СССР, а й посягає на інші країни Східної і Центральної Европи. Москва мостить свої червоні гнізда в Північному В'єтнамі, на Кубі і в Чіле, але все це не від імени Москви, а від імени „СССР".

Що таке насправді СССР? Яка історія його створення? Чи дійсно добровільно йшли ще так недавно незалежні держави Україна, Білорусь, Грузія та інші до того „Союзу"? Чому створено не Російську Федерацію, як пропонував тогочасний комісар у справах національностей Сталін, а Союз Совєтських Соціялістичних Республік, як то запропонував спритніший Ленін? Чому 30 грудня 1922 року в Москві до СССР приступили тільки Росія, Україна, Білорусь і Закавказзя? Чому СССР не мав ще протягом двох років конституції, аж до січня 1924 року? Багато виникає таких питань, і їх є значно більше і всі вони напрошуються вже тепер, шукають авторів статтей, розвідок, наукових трактатів. Москва відзначатиме в 1972 році 50-річчя створення своєї імперської ширми — СССР. Така річниця дає першоклясну нагоду представникам вільної української науки, політики, культури, освіченої молоді розповісти народам, серед яких живемо, правду про Совєтський Союз — правду про новочасну російську імперію, про криваві змагання і жертви волелюбних народів, про підпільних друзів Америки і всього вільного світу там, поза залізною і бамбуковою заслонами.

Які українські — різномовні — видання на цю тему вже підготовляються, хто над ними працює, хто їх буде видавати? Як наша зорганізована спільнота готується зустріти ту велику нагоду сказати правду про сучасний міжнародний московський кацет — СССР?

ЗМІНИ В НАЙВИЩОМУ СУДІ

Протягом 10-ох днів звільнились у Найвищому Суді два місця: 85-літній член Найвищого Суду Гюґо Блек важко захворів і зі шпиталю прислав президентові Ніксонові своє зречення, а 6 днів пізніше те саме зробив 72-річний Джон М. Гарлен. Блек дістав удар мізку і помер, Гарлен хворий на пістряка хребетного стовпа. Проте, їхні резиґнації прийшли цілком несподівано для Президента, який дістав вийняткову нагоду вдруге виконати дану своїм виборцям у 1968-му році обіцянку, що він змінить обличчя Найвищого Суду по лінії „строгого конструкціонізму".

Останнім часом Гюґо Блек, найбільш маркантна постать Найвищого Суду з „ери Ворренa", видатний ліберал, хоч замолоду засекречений член Ку Клукс Клану в південному стейті Алабамі, приєднувався інколи до 5-ох радше консервативних членів Найвищого Суду — призначених уже Ніксоном — Ворренa Бирґера і Гаррі Блекмуна, як теж 3-ох правіших з „доби Ворренa" Джона Гарлена, Поттера Стюарта і Байрона Вайта. Однак, його ім'я було таки пов'язане з такими ультраліберальними рішеннями Найвищого Суду, як признання неконституційними молитви в прилюдних школах, — затримування поштою пропагандивної комуністичної літератури, — рішення у користь ширення порнографічного друкованого слова, — дозвіл на друкування засекречених документів про В'єтнамську війну в ім'я найвищої свободи слова.

Гюґо Блек був членом Найвищого Суду протягом 34-ох років, призначений ще Френкліном Д. Рузвелтом. Коли противники соціяльно - економічних реформ Ф. Д. Рузвелта, відомих під назвами „Нового поділу" й „Справедливого поділу", заскаржили ці реформи до Найвищого Суду, як неконституційні, Г. Блек допоміг Рузвелтові оборонити і зберегти ті реформи. Він був одним із палких противників фанатичної кампанії пок. сенатора Джозефа МекКарті проти всіх дійсних і уявних познак підривної комуністичної роботи. Але, як згадано, останнім часом він відхилявся від принципового лібералізму, наприклад, у таких родинних справах, як стейтове законодавство про допускальність розводів.

Зате Джон Гарлен, призначений до Найвищого Суду президентом Д. Д. Айзенгавером, був за своїм світоглядом консерватистом і мав марку найбільш ученого юриста. Він солідаризувався з ліберальними членами Найвищого Суду в соціяльних справах, але не погоджувався з ними, включно з головою Найвищого Суду Ерлом Ворреном, у справах політичних, вважаючи, що Найвищий Суд не повинен втручатися в справи політичного характеру, що їх мають вирішувати стейтові Асамблеї і Конґрес.

Відомо, що Сенат відкинув був двох первісних кандидатів президента Ніксона на членів Найвищого Суду, Клемента Гейнсворта і Гарольда Карсвелла, одного нібито за його родинно - фінансові справи, другого за нібито його малу правничу вартість, насправді ж обох за їхній консервативний світогляд. Президент Ніксон заявив тоді гнівно, що в теперішньому складі Сенату годі дістати затвердження кандидата, який походить з південних стейтів. Алеж Гюґо Блек походив з південного стейту Алабами і географічне положення тут ні при чому. Зате нема сумніву, що президент Ніксон прив'язуватиме велике значення до особи нового, на місце Блека, члена Найвищого Суду і добере такого кандидата, який своєю юридичною освітою і своїм персональним авторитетом міг би дістати затвердження від Сенату з його демократичною більшістю. Він напевно буде розглядатися за правником, що його світогляд підходитиме під погляд Ніксона на „конструкціонізм", себто таку інтерпретацію Конституції, яка не входила б у засяг законодатних функцій, що їх має Конґрес, і своїми практичними наслідками мала конструктивний вплив на життя. Бо хоч як чітко розмежовувати мислення правника від мислення політика, у практиці рішення Найвищого Суду авторитетного інтерпретатора К о н ституції, раз-у-раз заторкує дуже практичні життєві проблеми.

І коли 4-го жовтня ц. р. збереться Найвищий Суд на нову сесію, то він матиме перед собою такі справи, як конституційність чи неконституційність присудів смерти (кругло 900 засуджених перебувають у „камерах смерти"), питання конституційності поліційних підслухів, — чи для винесення вироку в кримінальних справах требa обов'язково одностайности членів трибуналу, чи теж можна його проголошувати за думкою більшости, — конституційність абортів, — чи можна в деяких випадках примусити журналіста виявити джерело його інформації, — чи можна відмовляти зізнання з покликанням на 5-ий Додаток до Конституції, коли свідок дістає запевнення його безкарности, — і багато подібних важливих справ.

Коли в теперішньому складі Найвищого Суду залишились насправді тільки три дуже ліберальні судді — Вілліям Бреннан, Турґуд Маршалл і найлівіший із них 72-літній Вілліям Даґлес, то президент Ніксон напевно розглядається за „конструкціоністом" — без уваги на місце його походження, віру і расу. І навіть без уваги на стать: жіночі організації зняли галас, що в Найвищому Суді повинна засідати також бодай одна жінка, і Ніксон у принципі признав їм рацію, так само, як признав рацію, що і віцепрезидентом і навіть президентом Америки може бути мурин. Річ не в расі, віровизнанні, місці походження і стаття — а в ділових каліфікаціях. Нема, мабуть, сумніву, що єдиним критерієм, яким керуватиметься Президент при виборі нового члена Найвищого Суду, є те, щоб це був прихильник гасла „закон і порядок", і щоб той вибір не пошкодив Ніксонові у виборах наступного року. Арґумент за признання жінки до Найвищого Суду, що його можна було вичитати в газетах, мовляв, жінка в Найвищому Суді внесе туди „елемент людяности", не дуже переконує, бо є аж надто багато сумних прикладів, коли жінки проявляли себе куди жорстокішими за мужчин. І це стосується не тільки малограмотних дівчат з „родини Менсона", що в найбрутальніший спосіб убили вагітну акторку Тейт, але й високо освіченої Анджели Дейвіс, яка принесла три револьвери підсудним на судову залю...

Роля Найвищого Суду в Америці така величезна, що дехто вважає, що поруч із закінченням В і т н а м с ь к о ї війни, з а п о чаткуванням „співіснування" з комуністичним Китаєм і закінченням ролі Америки, як щедрого багатого вуйка супроти різних приятелів і союзників, зформування нового Найвищого Суду на базі „закону і порядку" буде найбільшим ділом Ричарда Ніксона.

і. к-н.

ЧОМУ КОСИҐІНОВІ ТАК СПІШНО ДО КАНАДИ?

Останнім часом особиста дипломатія на найвищому рівні дуже пожвавилася, хоча досвід минулого показав, що різні зустрічі голів урядів і держав рідко коли давали практичні наслідки. Саме цієї осени спостерігаємо дипломатичну каруселю в усій її різноманітності. Президент Ніксон зустрічається з імператором Японії. Президент Юґославії Тіто незабаром відвідає Канаду. Канцлер Західньої Німеччини побував цими днями в Совєтському Союзі. Президент Ніксон запляннував зустріч з лідерами комуністичного Китаю і візиту в Канаду.Брежнєв побував у Юґославії і вперше вийде поза сферу впливів Москви, а саме до Франції. А втім, у жовтні ц. р. прем'єр СССР Косиґін приїжджає на тиждень до Канади з офіційною візитою.

Українців на Північноамериканському континенті особливо зацікавила ця остання подія. Багато наших людей запитують одні одних: яке реальне значення має чи матиме ця візита кремлівського „тріюмвіра" в загальній констеляції міжнародної політики? Адже мусіла бути якась важлива причина, що спонукала кремлівське керівництво відповісти на недавню візиту прем'єр - міністра П'єра Трюдо в СССР ще цього самого року. Звичайно Москва гордовито надувається і, для збільшення своєї важливости, відкладає відплатну візиту принаймні на рік.

Очевидно, приїзд Косиґіна в Канаду треба розглядати в реалістичному світлі, без ніяких перебільшень в ту чи в ту сторону. Насамперед треба пам'ятати, що це — лише візита ввічливости. Виконати її саме тепер Косиґінові дуже зручно і навіть вигідно. Він напевно візьме участь у сесії Об'єднаних Націй, а тим самим заощадить собі трохи труду, а совєтській державній скарбниці певну суму долярів, яких Москва не має в задовільній кількості.

Подруге, візита Косиґіна в Оттаві є лише одною з рядy відвідин, що їх запляннували кремлівські тріюмвіри на цьогорічну осінь: до Альжиру, Норвеґії, Данії, Північної Кореї і, як сказано, до Юґославії та Франції.

Заяча дипломатія

Ця значна кількість подорожей кремлівського керівництва має реальне значення і свою вимову. Яку? Відомий український сатирик і карикатурист Едвард Козак ще в 1947 році, коли тільки розпочиналася холодна війна між ЗСА і СССР, ілюстрував тогочасну ситуацію ось такою карикатурою: два зайці — один американський і один совєтський — принишкли боязливо на своїх власних нивках, але дуже бойово і виско тримають збройних страхопудів, щоб лякати противника.

Нинішня ситуація у взаємовідносинах між Москвою і Пекіном достоту нагадує ситуацію, відтворену цією дотепною карикатурою. Пекін недавно розпочав дипломатичну офензиву на всіх фронтах — в Азії, Европі та в Північній Америці, щоб вийти з ізоляції. Москва воліла б, щоб Китай залишався осамітнений, і тому всіляко намагалась знайти спільну мову з американцями. Очевидно, за цією решти людства: за цію поділу світу на дві зони впливів — московську і вашингтонську.

Якщо б це досягнуто, тоді Росія — військово й економічно сильніша за слабозвинутий Китай — могла б рішитися на превентивну війну проти Китаю. Минулого року Пекін мав багато підстав побоюватися, що при ворожості Америки супроти Китаю Москва готова зробити це в найближчому часі. Адже недарма вздовж китайського кордону розташовано численні совєтські військові частини. Тому Пекін пішов на зближення з Вашингтоном, і нині китайська преса та інші засоби масової інформації пояснюють своїм читачам і слухачам, що першим і найнебезпечнішим ворогом Китаю є Совєтський Союз, а не Америка.

Таким чином протягом не цілого півроку міжнародна ситуація змінилася докорінно на користь Пекіну. Кремлівські лідери раптом побачили себе в такій незручній ситуації, в якій перебував Китай ще на початку 1971 року: в значній ізоляції. Якщо Совєтському Союзові покищо не загрожує цілковита ізоляція, то принаймні перед ним виникла потреба враховувати, що в мирних і воєнних суперечках таки далі існують два фронти: на Заході, в Европі, і на Сході — проти Китаю. Ось чому так заметушилися кремлівські лідери. Вони силкуються рятувати, що можна, з тієї прикрої, „майже губернаторської" ситуації.

Нічого дивного, що вони звернули свої очі теж на Канаду, яка досі — як висловився канадійський часопис „Ванкувер Сан" — „навіть не була зазначена на дипломатичній мапі совєтських лідерів". Поїздки в Оттаву

(Закінчення на стор. 4-ій)

ЖИТТЯ І ЗНАННЯ

Редагує Інж. Лев Яцкевич

ВІД ТЕЛЕФОНУ ДО „ТЕЛЬСТАРУ"

Вичалення в надземні простори синхронізованої системи сателітів „Ерлі Верд", з поміччю якої можна пересилати голос у простір, скеровуючи його в довільне місце нашої планети є одним з чудес розвитку телефону, що за декілька років святкуватиме свій 100-літній ювілей. Першим чудом слід вважати взагалі винахід телефону вчителем глухонімих, Грегемом Беллом у Бостоні в червні 1875 р.

Народження телефону відбулося на піддашші дерев'яного дому при 107 Корт вулиці, в якому Грегем Белл та його помічник Ватсон переводили експерименти з т. зв. гармонічним телеграфом, що засновувався на пересиланні кількох телеграм одним телеграфічним дротом. Як це звичайно буває, трапився випадок: металевий язичок надавчого апарата був, мабуть, засильно притиснений шрубою, і він „приріс" до електромагнету. Коли Ватсон силою відтягнув язичок, Грегем Белл випрaвно почув у сусідній кімнаті звук „тванг", що був вислідом перетвору тремтіння металевого язичка в індукційний струм і перетвору одного самого струму в звук мембрани в сусідній кімнаті.

Головними етапами розвитку телефону був винахід розподільної централі, телефонічного концентричного кабеля (коексіял) (1900), автоматичної с п о л у к и (1938), прокладення континентального (1915) та трансокеанічного кабеля (1956), врешті радіова трансляція звуку з поміччю штучного сателіта (1962).

Загально вважають, що для переведення телефонічної розмови в обох напрямах вистачає одного дроту, насправді ж для цього треба двох дротів, чи пак телефонічних провідників. Але теперішня модерна техніка дозволяє пересилати через одну пару дротів 16 розмов водночас, коли змусити електрони в кожній розмові „танцювати" на різних частотах, чи пак фреквенціях. Щоб збільшити кількість розмов, видумано новий тип електричного провідника, який названо співосевим, чи пак концентричним кабелем. З поміччю такого кабеля можна пересилати одночасно 32,400 розмов або кілька телевізійних передач.

Другим засобом пересилання звуку на далекі віддалі є короткі електромагнетні, чи пак радіові хвилі. На жаль, їх хибою є те, що вони пливуть у просторі по ідеально простих лініях і відбігають від кривини землі. Щоб тому зарадити, їх передачі перехоплюють та підсилюють вежові антени, розставлені на певних віддалях одна від одної. Очевидна річ, що такими вежовими антенами не можна оплести цілої земної кулі і з цієї причини засяг радіової, телефонічної комунікації доволі обмежений. Але й цю проблему врешті розв'язано з поміччю комунікаційних, штучних сателітів, що стали дійсністю в просторій добі. До цього часу вони діяли тільки в домені наукової фантазії, в творах таких авторів, як Артур Кларк чи д-р Джан Пірс з Лябораторії Белла. Цей останній оформив також цю ідею науково, але ніхто не звернув на неї уваги. Та коли НАСА випустила в простір свій метеорологічний сателіт „ІКО", вкритий білою фарбою з алюмінію, Пірс піддав думку використати його, як пасивний, комунікаційний рефлектор. І в жовтні 1960 р. скеровано на нього короткохвильні струмінь, з поміччю якого переведено першу телефонічну розмову. Але для сателітної телефонічної комунікації треба було сателіта, що не тільки відбивав би радіові хвилі, але й їх підсилював.

Т а к и м сателітом був „Тельстар", випущений у простір ракетою „Тор" в сірий світанок 10 липня 1962 р. Це був невеликий сателіт потужністю 2 1/4 ваттів з такими електронічними уладженнями, як транзистор, сонячна батерія, ФМ приймач з поворотним руслом та електронна лямпа „мандрівної хвилі". Це дало змогу „Тельстарові" підсилювати одержувані телефонічні сигнали в 10 більйонів разів! „Тельстар" протягом восьми місяців (з малою перервою) пересилав телефонічні розмови та телевізійні програми поміж Америкою та Европою, щоб замовкнути назавжди в холодних просторах всесвіту.

Місце „Тельстара" зайняв на початку 1963 р. синхронічний сателіт „Синком II" (синхронічний комунікаційний сателіт), збудований фірмою Гюз. При цьому слід згадати, що синхронічний сателіт має орбіту зблизька до кола, що є дуже важливе для пересилання телефонічних сигналів в означеному часі. Виявилося також, що для своєчасної обслуги всієї земної кулі треба щонайменше трьох комунікаційних сателітів, під умовою, що вони розташовані вздовж рівника і кружляють з такою скорістю, яка дозволяє їм бути поруч кожної точки на кружляючій поверхні землі.

Такими трьома комунікаційними сателітами є система „Ерлі Верд", які вичалено в 1965 та в 1967 роках. Ці три сателіти, завішені на небі немов незмінні зорі, є найновішою ланкою в 90-літньому ланцюгу телефонічних чудес. Комунікаційні сателіти „Ерлі Верд" збудовані фірмою Комсат у Вашингтоні (Корпорація комунікаційних сателітів), президентом якої є почесний член Товариства Українських Інженерів Америки д-р Харик, канадійський українець.

В Києві працює один атомовий реактор, інсталюють другого велетня

Київ. — „Надійний біологічний захист для циклотронних приміщень нового атомового прискорювача-велетня гарантують стіни з монолітного бетону завтовшки 4.5 метра. Ворота, що ведуть до головної залі прискорювача, важать 500 тонн", розповідає „Молодь України з 17 вересня про новий атомовий розщеплювач-велетень у Києві. Його встановлюють на території Інституту ядерних дослідів АН УССР, під вежею, височиною в 60 метрів. „Це перезарядний тендер-генератор, з енергією протонів до 20 мільйонів електровольт". Інститут має вже один атомовий прискорювач меншої потужности, а новий призначений в основному для дослідження структури атомового ядра, і в пресових повідомленнях його названо „одним із найкращих у світі". На тій же території, крім комплексу прискорювачів, будують експериментальні майстерні, „кріогенне виробництво", конференційну залю на 600 місць та низку допоміжних об'єктів. „Із закінченням будівництва Інститут одержить потужну базу для ядерних досліджень в галузі середніх і низьких енергій".

ТЕРНОПІЛЬСЬКА „ПТАХОФАБРИКА"

Цього року розпочалось будівництво гігантської „птахофабрики" біля Тернополю, що буде закінчена в 1972 році. За плянами, те підприємство матиме 24 пташники-гіганти, в яких будуть „мешкати", писала „Радянська Україна" з 15 вересня, 288 000 курей. Щорічно там вироблятимуть понад 40 мільйонів штук яєць і три тисячі тонн білого м'яса". Газета називає ту фабрику найбільшим в Україні підприємством такого типу, що працює на базі „міжколгоспні і базі".

Ол. Підгородецький

ЗНАЧЕННЯ НАУКИ ПРАІСТОРІЇ

1

Недавно я розмовляв з одним молодим греком на тему Александра Великого, заторкнули справу Македонії. Вивинуло питання, чи існує македонський нарід, чи це була лише тодішня грецька провінція?

Я обстоював теорію існування македонського народу вже в глибоку давнину, і наводив деякі докази.

Мій інтелігентний співбесідник, який народився і виховався в столиці Греції, в Атенах, доказував протилежне. Він твердив, що Македонія була частиною Геллади, як нею були Пелопонез чи Корніт. Коли ми вичерпали логічні арґументи, мій грек сказав:

— Греки, як знаю, існують вже дуже-дуже давно. Старовинна історія про це пише виразно. Греки були в Єгипті, були в Римі і т. д. А де були слов'яни? Їх тоді ще не було зовсім. Божевільно, що слов'ян на овиді історії десь біля 800-го року по Христі. Як, отже, можна говорити, що македонці це слов'яни, коли їх тоді взагалі ще не було?

Я глядів на тріумфально розсміяне лице мого співбесідника і думав про те, що дуже подібні а р ґ у м е н т и вживали і вживають ще й тепер поляки, мадяри і румуни, які мають в тому інтерес, щоб применшити глибину нашої історії, а тим самим понизити висоту нашої політичної свідомости.

Я подумав собі, що хто-якхто, але ми повинні розуміти македонців краще, ніж хто інший, бо наша політична позиція подібна до македонської, і навпаки македонська до нашої саме в площині отих замотаних політичних арґументів, якими постійно намагаються нас бити.

І так, наприклад, в понятті поляків ми дуже молодий нарід, бо постав він лише в добі козаччини, тобто біля 1500-го року нашої ери. В понятті чехів, мадярів та румунів наше Закарпаття і Буковина ніколи не належали до України. Це, на їх думку, території, які знаходилися в орбітах їхнього змінного панування, і за ці території вони боролися з Польщею, Червоною Руссю і ще з іншими. Чи такі арґументи не є логічні? Отже, чому хтось зазіхає на їхні історичні права до тих саме наших українських земель?

А чи ж серед поляків відносно Галичини не відзивається все ще арґумент, взятий з літопису Нестора, що Володимир Великий не відібрав, але забрав від Ляшка Червону Русь. І чи ця історична згадка не творить у поляків їхньої політичної візії, в якій Львів не перестає бути ані на хвилину польською землею?

Чи подібно не розумував мій співбесідник грек?

Щоб насвітлити справу Македонії з дещо інших історичних позицій, я нав'язав до слов'янської держави гіттитів і сказав:

— Слухайте, сер! Гіттицька держава, як ми всі добре знаємо існувала вже в 1800 році до народження Христа. Знаємо також, що грецький народ появився на історичній арені біля 1300-го року до Христа, тобто 500 років пізніше.

Хто були оті гіттити? Якою мовою вони говорили? Хто відчитав їхнє письмо, яке збереглося на 20.000 глиняних табличках: англієць, француз чи німець? Відчитав його, як знаємо, чех, бо воно написане слов'янською мовою. Значить, слов'яни появилися на історичній арені на 500 років раніше від греків. Отже, коли є докази, що слов'яни існували вже за 500 років перед греками в одному місці земної кулі, то чому ж не могли існувати слов'яни ще в іншому місці. До речі, гіттити прийшли з півночі, десь з-над берегів Чорного моря і туди, мабуть, повернулися. Чи ж супроти таких фактів можна так упевнено твердити, що Македонія — це була наша грецька територія, тим більше, що македонці живуть і теперь і плекають свою мову та свою культуру? Отже, чи не належало б нам змінити схему нашого знання історії згідно з новими історичними дослідами?

Очевидно, зміни в способі думання не наступають протягом одної хвилини.

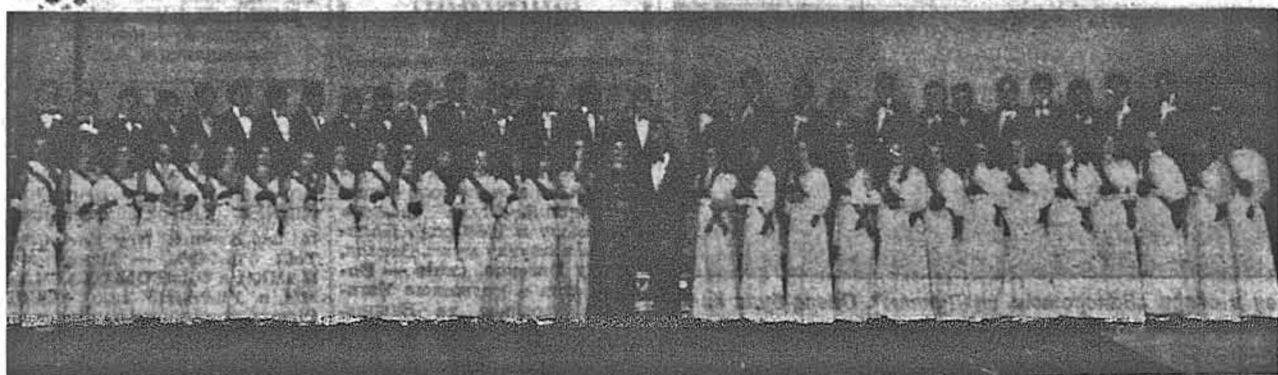
Мій симпатичний грек був глибоко задуманий і неначе погашений у своєму патріотичному ентузіязмі. Я також відходив, заглиблений в думках. Ці проблеми македонців, для яких я повний подиву за їхню незламну поставу протягом їхньої тисячолітньої історії, — я перейшов до справи науки праісторії взагалі.

Мені пригадалися оті повні легковаження і погорди погляди деяких наших істориків, спрямовані на тих, хто без професорського диплому, а може й без університетської освіти, беруться вивчати нашу історію чи праісторію, яка іноді може мати таке велике значення для побудови нашого сучасного політичного думання.

(Кінець).

„ЧЕРВОНА КАЛИНА" ПРОДОВЖУЄ ТРАДИЦІЮ ЩОРІЧНИХ ВЕЧЕРНИЦЬ

ДЕБЮТАНТКИ „ВЕЧЕРНИЦЬ ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ" В НЮ ЙОРКУ В 1971 РОЦІ

Зліва до права: 1. Мирослава С. Федик, 2. Орися Дмитрик, 3. Христина М. Баранська, 4. Оля Семенюк, 5. Христина Товпаш, 6. Віра Семущак, 7. Маруся Дармограй, 8. Ліда Кифор, 9. Маргарета Конопасевич, 10. Одарка Турецька, 11. Марта Бурачок, 12. Марта Якимчук, 13. Люба Кметик, 14. Діяна Боднар, 15. Ірина Боднар, 16. Анна Ільків, І. Ганкевич і п. Вишневецький — організатори дебютанток, 17 Олеся Гуменюк, 18. Таня Матійцьо, 19. Ірина Кулинич, 20. Геня Весоловська, 21. Юля Романів, 22. Анна М. Туринська, 23. Ірина Ханас, 24. Люба Ліщинська, 25. Христя ВознЯк, 26. Уляна Майстренко, 27. Тереса Когут, 28. Леся Масс, 29. Зоряна М. Салик.

Щоб підтримувати традицію щорічних Вечерниць „Червоної Калини", що їх центральною атракцією є презентація Дебютанток, склався вже Діловий Комітет таких нових Вечерниць,

які 5-го ЛЮТОГО 1972 р. відбудуться знову в репрезентаційному НЮ ЙОРК-ГІЛТОН готелі в Ню Йорку при 6-ій Ave. і 53-ій вул.

Ближчі подробиці появляться в окремих оголошеннях, але вже тепер Комітет подає до відома молодих панночок і їхніх Батьків, що зголошення Дебютанток треба висилати на адресу: Mrs. Ivanna Hankevych, 95 Beverly Road, Yonkers, N.Y. 10710.

Виставка праць скульптора Михайла Дзиндри

Путнам Велей, Н. Й. — „У другій половині вересня в садах довкруги свого дому, — повідомив „Новий Шлях" з 18 вересня, — в Путнам Велей, Н. Йорк, Михайло Дзиндра влаштовує виставку свого творчого майна, з наголосом на останніх кількох творчих роках". Михайло Дзиндра — це скульптор-модерніст, на якому відчувається вплив великого мистця Олександра Архипенка. Вперше виступив у скульптурі кругло 20 років тому. Будуть виставлені великі розміром модерністичні скульптури „Молитва", „Король" та ін.

Надгудсонська Округа УНС переобрала Управу з головою М. Сірим на чолі

(Закінчення з 1-ої стор.)

більше уваги успішному Дневі УНСоюзу стейту Ню Джерзі, що саме недавно відбувся. Слідували за цим звіти секретаря Д. Дидика, організаційного референта М. Шереметп, та касира П. Палки, після чого М. Жук і С. Островський запропонували, в імені Контрольної Комісії, уділити уступаючій Управі абсолюторію.

Про стан УНСоюзу виголосив коротку доповідь заст. гол. предсідника і рекордовий секретар Володимир Сохан, який теж подав ряд практичних порад для плянової і систематичної організаційної праці. З окремим закликом до праці для дальшого росту УНСоюзу виступив почесний голова Окружного Комітету Антін Шаран, підкреслюючи зокрема вагу єдности та пильної праці спільними силами.

Після обміну думками в живій дискусії учасники нарад вирішили посилити акцію приєднування членів, щоб зблизитися до числа членів призначеної Окрузі квоти, і заплянували проведення секретарсько-організаційних курсів у Джерзі Ситі. Перед офіційним закриттям нарад голова Окружного Комітету подякував представникам Відділів за перевибір Управи та запросив учасників нарад на перекуску, в часі якої ще довго велись розмови на союзові та громадські теми. Тоді теж відбулася зустріч репрезентантів Відділів Округи із кандидатом на мейора міста Джерзі Ситі Олександром Даньком, який поінформував слухачів про активність Українського Демократичного Клюбу в муніципальних виборах в Джерзі Ситі та повіту.

ВИСТАВКА КАРТИН

ЮЛІЯНА КОЛЕСАРА

— відбудеться —

від 1-го до 10-го жовтня 1971 року

в домашній ґалерії

ХРИСТИНИ ЧОРПИТИ

при 6330 N. 12th St., Philadelphia, Pa.

Відкриття — 1-го жовтня 1971, 8-10 год. вечора

Години — суботи та неділі 1-ша — 9-та вечора
Будні дні — 7-10 вечора

УКРАЇНСЬКА ВІЛЬНА АКАДЕМІЯ НАУК У США

НАУКОВЕ ЗАСІДАННЯ

КОМІСІЇ ДЛЯ ВИВЧЕННЯ ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКО-ЖИДІВСЬКИХ ВЗАЄМИН

Доповідь ІГОРЯ ҐУРИНА (Ньо-Йоркський Університет): „Жиди в українській літературі.".

Засідання відбудеться в суботу, 2-го жовтня 1971 року о 5-ій год. дня, в приміщенні Академії: 206 Вест 100 вул., Ню Йорк, Н. Й.

ГРУПА АКТОРІВ М. НЮ ГЕЙВЕНА

під мистецьким керівництвом

Т. ФЕДОРОВИЧА

В неділю, 3-го жовтня 1971 року

в залі УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ДОМУ БРІДЖПОРТ, Конн., 500 Галлет стріт

відбудеться вистава

ІВАНА ТОБІЛЕВИЧА

МАРТИН БОРУЛЯ

КОМЕДІЯ НА 5 ДІЙ

Початок вистави о 5-ій год. вечора

КУДИ ВЕДЕ КАЗКА

РОМАН

Під такою назвою вийшов з друку новий твір

З. ДОНЧУКА

Книжка має 384 стор. друку на гарному папері, в твердій мистецькій оправі мистця Оксани Войтюк, з численними мистецькими ілюстраціями.

Ціна з пересилкою — 5.00 долярів.

Цей твір написано з життя підсовєтської дійсности, яка й сьогодні не втратила своєї трагічної актуальности.

Замовлення слати на адресу:

Z. DONCZUK, 1915 N. 7th St., Phila., Pa. 19122. USA

ОРГАНІЗАЦІЯ ОБОРОНИ ЛЕМКІВЩИНИ

2-3 жовтня 1971 року

ТРИНАДЦЯТИЙ ЗАГАЛЬНИЙ З'ЇЗД

Організації Оборони Лемківщини

(в 25-річчя ґеноцидної акції уряду Людової Польщі супроти українців Лемківщини)

UKRAINIAN YOUTH CENTER
301 Palisade Avenue, Yonkers, N.Y.

ПРОГРАМА

Субота, 2-го жовтня 1971 року:

1. Реєстрація делеґатів — поч. 9:99 год.
2. Відкриття З'їзду — 9:30
3. Вибір Президії З'їзду
4. Вибір комісій: Мандатної та інших
5. Звіт Мандатної комісії
6. Відчитання протоколу 12-го З'їзду
7. Звіти уступаючої Головної Управи ООЛ
8. Запити і дискусія над звітами
9. Уділення абсолюторії уступаючій управі
10. БЕНКЕТ — 5:00 вечора
    а) Відкриття
    б) Хорово-танцювальний Ансамбль, Ст. Кетеринс, Канада, під дир. Ореста Самця — (в програмі карпатські хорові і танцювальні монтажі),
    в) Лемківська оркестра маестра Івана Гоча, Торонто, Канада, (надзвичайно популярна і широко знана з лемківських грам. плит),
    г) Сольо співи маестра Дмитра Мирени і його дружини Марії Мирени,
    ґ) Привіти,
    д) Вручення Похвал старшим і заслуженим членам ООЛ.
11. ЛЕМКІВСЬКА ЗАБАВА з ТАНЦЯМИ — оркестра Івана Гоча.

Неділя, 3-го жовтня 1971 року:

12. Богослуження в Українських Церквах в намірені лемків і Лемківщини, та Панахида за душі українських жертв польсько-совєтського терору — 9:00 рано
13. Звіти поодиноких Відділів ООЛ
14. Вибір нової управи ООЛ
15. Звіт статутової комісії
16. Внески і побажання
17. Звіт резолюційної комісії і схвалення резолюцій
18. Закриття З'їзду.

Впродовж З'їзду буде відкрита виставка зразків лемківської культури — ред. Ю. Бескид, С. Цельц, мґр. М. Дупляк,

КОМІТЕТ З'ЇЗДУ:

The Hon. John Gonas, Chief Jusice of the Indiana Appelate Court (Retired), Почесний Голова З'їзду, Головна Управа ООЛ.

Зголошення і привіти слати на адресу: Organization for Defense of Lemkivshchyna, P. O. 202, Camillus, Nen York, 13031.

В П'ЯТУ РІЧНИЦЮ НЕВІДЖАЛУВАНОЇ СМЕРТИ і 20-РІЧЧЯ З ДНЯ НАРОДЖЕННЯ, які припадають 29-го вересня, пригноблені болем втрати, з любов'ю і тугою згадують про свою Найдорожчу Доню і Сестричку

бл. п. ЛЯРИСУ ГАРКАЧ

яка так рано відійшла з цього світу.

ДОРОГА НАША ДОНЮ И СЕСТРИЧКО

„Лялю рожечко, доню дорога —
Ти до нас сонцем всміхалась,
Найкращою квіткою цвіла.
Та раннью весною відійшла...
І всю нашу веселість з собою взяла.
Сумно від коли Тебе не ма,
Довгі дні і ночі не сплю
Та в своїх мріях тебе голуб'ю
Вслухуюсь в твої минулі слова —
Залишилась про тебе лиш пам'ять одна!
Сум давить наші серця й туга
Бо ти була мила, улюблена,
Наша доня й сестра".

МАМА

Вересень 1971 р.

1931 40-РІЧЧЯ УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА 1971

В суботу, 9-го жовтня 1971 року о годині 7-ій вечора

в готелі STATLER-HILTON, 33rd St. & 7th Ave., New York, N.Y.

— відбудеться —

ЮВІЛЕЙНИЙ БЕНКЕТ

на який запрошуємо всі національні організації. Членство УЗХ та широке Громадянство.

У мистецькій програмі виступлять:
письменниця-поетеса Ганна Черінь з гуморескою та
артисти Віра Левицька і Богдан Паздрій у драматичнім етюді Лесі Українки „Йоганна — жінка Хусова".

Просимо зголосити свою участь на бенкет на адресу:

Mrs. Raisa Kudela, 30-24 — 49th Street, Long Island City, N.Y. 11103.

Вступ — 15.00 дол. від особи

ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ

ЧИТАЙТЕ УКРАЇНСЬКІ КНИЖКИ І ГАЗЕТИ, БО ЧАСТЕ ЧИТАННЯ, ВЕДЕ ДО ПРОСВІТИ, А ПРОСВІТА — ЦЕ СИЛА.

В ДРУГУ НЕВИМОВНО СУМНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Найдорожчого і Незабутнього МУЖА, БАТЬКА і ДІДУНЯ

сл. п. Протопресвітера Д-ра ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

кол. сотника — учасника Визвольних Змагань України, суспільного діяча на Рідних Землях, ревного духовника соборника

та

В ОДИНАДЦЯТУ ТРАГІЧНУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ нашого Дорогого СИНА, БРАТА і ВУЙКА

бл. п. ІГОРЯ ВОЛОДИМИРА ЛЕВИЦЬКОГО

пластуна-юнака

буде відслужена за Спокій Їхніх Душ

ПОМИНАЛЬНА СВЯТА ЛІТУРГІЯ З ПАНАХИДОЮ

ДНЯ 2-го ЖОВТНЯ 1971 р. о год. 8-ій ранку
в Українській Православній Церкві
СВ. АРХ. МИХАЇЛА в Міннеаполіс, Мінн.

В цьому ж дні буде відслужена

ПАНАХИДА

над МОГИЛОЮ в БАВНД БРУК, Н. Дж.
о год. 10-ій ранку

Про спільні молитви в цей день, ласкаво проситься Родину, Священство, Побратимів по Зброї, Приятелів, Знайомих, бувших Парохіян і Пластунів за вічний спокій для їх душ.

В безмежному горю:
дружина — ГАЛИНА
доні — ОКСАНА і ЛЮБА
син — ОЛЕГ з дружиною ІРИНОЮ і донею МАРУСЕЮ-ГАЛИНОЮ

З ДОБРИМ ВІТРОМ — В ДОБРУ ПУТЬ!

Небувала нагода відвідати Австралію!

10-ий КУРІНЬ УПС „ЧОРНОМОРЦІ" за згодою КРАЙОВОЇ ПЛАСТОВОЇ СТАРШИНИ ОРГАНІЗУЄ

ПРОГУЛЯНКУ ДО АВСТРАЛІЇ В 60-ЛІТТЯ ПЛАСТУ

Відлет з Ню Йорку і Чикаґа 18 грудня 1971 р., поворот 1 січня 1972 р.
Зупинка у Гаваях та оглядини Австралії.
Кошт: $650.00 за літак в обі сторони.

УЧАСНИКИ:
а) Пластуни і пластунки, що візьмуть участь у Ювілейній Пластовій Зустрічі — члени УПЮ (принаймні по II пробі), УСП, та їхні провідники;
б) Члени УПС Пластприяту і близькі члени родин пластунів, що не будуть брати організованої участі в Зустрічі, а свою програму в Австралії улаштовують самі.

Речинець зголошень з вплатою половини кошту (325.00 дол.) літака тільки до 14-го жовтня 1971 р. Число учасників обмежене! Дальші інформації уділять пластові станиці, або писати на адресу:

Пласт, Інк., 140 Секонд Аве., Ню Йорк, Н.Й. 10003

ОКРУЖНА РАДА СОЮЗУ УКРАЇНОК АМЕРИКИ в НЮ ЙОРКУ, ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКИЙ КЛЮБ, МУЗИЧНИЙ ІНСТИТУТ і НЮ ЙОРКСЬКА ГРУПА

влаштовують у днях від 1-го до 3-го жовтня ц. р.

ВИСТАВКУ КНИЖКИ

(КНИЖОК ВИДАНИХ В 1969-1971 РР.)

під кличем — „УКРАЇНСЬКА КНИЖКА ШУКАЄ ЧИТАЧА"
в приміщенні ЛІТЕРАТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО КЛЮБУ
149 Друга Авеню, Ню Йорк

- Відкриття Виставки відбудеться в п'ятницю, 1-го жовтня, о год. 7-ій вечора.
- У програмі — обговорення видань і висвітлення репродукцій з мистецьких публікацій.
- В неділю, 3-го жовтня, о год. 5-ій по полудні в горішній залі відбудуться:
- 1. Огляд музичних творів і фортепіянове сольо панни Ірини Пелех, та
- 2. Перегляд видань для дітей і виступ Студії Мистецького Слова під керівництвом пані Лідії Крушельницької.
- Виставка відкрита в суботу і в неділю від год. 1-ої по пол. до 8-ої веч.
- Мистецьке оформлення Виставки — пані Слава Геруляк.

УККА — ВІДДІЛ ПАССЕЙК-КЛИФТОН

подає до відома, що його заходом відбудеться

в неділю, 3-го жовтня 1971 року

о год. 6-ій вечора

в УКРАЇНСЬКІЙ ЦЕНТРАЛІ

при 240 Гоуп Евеню в Пассейку, Н. Дж.

МОЛОДЕЧИЙ ПАНЕЛЬ

на тему:

УКРАЇНСЬКЕ СТАРШЕ ГРОМАДЯНСТВО І МОЛОДЬ

В Панелю беруть участь: Марія Домарацька, Оля Марущак, Петро Палюх, Богдан Покора, Мирослав Смородський, Юрко Яцикевич.

Модератор — Д-р В. Шандор.

Просимо наше Громадянство численно прибути на цю цікаву і актуальну виміну думок.

ЕКЗЕКУТИВА

Рідним, Приятелям і Знайомим подаємо боляче сумну вістку, що 24-го вересня 1971 р. в лікарні у Торонті, Онт. в Канаді, після важкої недуги відійшла передчасно, в розквіті віку на 35-му році життя у Вічність наша Найдорожча і Невіджалувана

ДРУЖИНА, МАМА, ДОНЬКА, СЕСТРА і НЕВІСТКА

св. п. ІРИНА з ІВАНЧУКІВ КОЗАК

ПАНАХИДИ за Спокій Її Душі були відслужені в похоронному домі п. Кардинала в неділю, 26-го і понеділок, 27-го вересня ц. р.

ПОХОРОН відбувся у вівторок, 28-го вересня 1971 року в Торонті, Канада.

ВІЧНА ЇЙ ПАМ'ЯТЬ!

Безмірним горем прибиті:
ТЕОДОР КОЗАК — чоловік
РОМА, СТЕФКО і ТАЮА — діти
КСЕНЯ і РОМАН ІВАНЧУКИ — батьки
ЗЕНЯ ВЖЕСНЕВСЬКА — сестра з родиною
НЕСТОР і ЮРІЙ ІВАНЧУКИ — брати
НАТАЛЯ МУНІТА — теща з чоловіком
Родини: КОЗАКІВ, ЧАЙКІВСЬКИХ і ГРИЦКІВ
в Америці і Канаді

Балетна Школа РОМИ ПРИЙМИ-БОГАЧЕВСЬКОЇ

Балет, характерні та українські народні танки.

РЕЄСТРАЦІЯ ТА ВПИСИ НОВИХ УЧНІВ НА РІК 1971-72

НЮ ЙОРК — УНДім, в суботи, від 12:30-5 по пол.
ЙОНКЕРС — Авдиторія школи св. Михаїла, вівторки, 3-5 по пол.
НЮАРК — Авдиторія школи св. І. Хрестителя, середи, від 3-6 веч.

Інформації телефонічно — (212) 677-7187

ГРОМАДСЬКИЙ КОМІТЕТ ДЛЯ ВІДЗНАЧЕННЯ 100-РІЧНИХ РОКОВИН НАРОДЖЕННЯ ЛЕСІ УКРАЇНКИ та ВІДДІЛ УКРАЇНСЬКОГО КОНГРЕСОВОГО КОМІТЕТУ АМЕРИКИ у ФІЛЯДЕЛЬФІЇ
— влаштовує —

ВЕЧІР ПРИСВЯЧЕНИЙ ЛЕСІ УКРАЇНЦІ

Постава: В. Шашаровський Декорації: Орест Слупчинський

на якому „ТЕАТР у П'ЯТНИЦЮ" під кер. Вол. Шашаровського поставить:
1) Айша та Магомет — етюд на 1 дію
2) Адвокат Мартіян — драм. поема
3) Одержима — драм. поема у 4-ох картинах

Неділя, 3-го жовтня 1971 року
год. 5:30 по пол.
Авдиторія Ля Саль Каледжу

Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу розбудовується

Всеукраїнський культурний центр — це Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу. Складовими частинами цього центру є бібліотека, музей та архів. Осередок засновано з метою стати всеукраїнським культурним центром за межами України. Доля наших культурних надбань тоді приречена: всі українські культурні надбання на рідних землях були в руках німецького окупанта, а після війни все, що це збереглося, стало надбанням культури росіян, які ретельно дбають про свою культуру, штучно й насильно вихолощували національно-неросійські культури, в тому числі й українську, перетворюючи їх у суржик культур без змісту, під ярликом однієї соціялістичної культури СССР. Отже ніде в світі не залишилося жадного всеукраїнського культурного центру, куди українці могли б надсилати твори своєї національної вартости на збереження та духового вжитку.

Одинокий Осередок Української Культури й Освіти у Вінніпегу почав виконувати ролю такого центру. Першим його завданням було: збирати, охороняти організовувати й використовувати надбання — витвір українського генія всіх часів і у всіх ділянках своєї творчости для добра української справи, як цілости.

Для виконання цього завдання Осередок постановив:

1. Вдержувати бібліотеку, музей та архів.

2. Видавати наукові й популярні книжки.

3. Вести Вищі освітні курси.

З цими ідеями й почав Осередок своє існування, як загально-українська установа, що базується не на поглядах окремих груп і організацій, але на членстві з усіх груп, організацій та одиниць, що вважали себе патріотами свого народу. Таким чином Осередок об'єднував всіх українців біля своєї національної культури та освіти.

Надбання Осередку стало власністю всього українського суспільства, що своїми пожертвами творили його. На чолі Осередку заіснувала Головна Дирекція для охорони й розвитку його, що вибирається на з'їздах. Три складові частини творять одну цілість Осередку:

Бібліотека — За час від 1944-го року до сьогодні в бібліотеці зібрано з різних ділянок науки та в різних формах видань (монографії, річники журналів та газет) поверх 20 тисяч томів. Бібліотека складається з кількох менших бібліотек, а саме: 1) Екзекутиви УНО; 2) д-ра Т. Павличенка; 3) Олександра Кошиця; 4) Петра Зварича; 5) полк. Євгена Коновальця; 6) Василя Скиби; 7) Союзу Українських Канадійських Ветеранів; 8) Відділу рідкісних праць та документів; 9) Відділу періодичних видань.

Бібліотека збагачується постійно цінними виданнями, як українців у діяспорі, так і корисними виданнями з рідних земель. У Відділі рідкісних книг є, між іншими, такі унікати: Літургічна книга в старослов'янській мові з 1637-го р.; Євангелія в старослов'янській мові. (Вид. Києво-Печерської Лаври з 1746-го р.); Ірмолой - церковний співаник з 1733-го року; Акафіст Св. Великомучениці Варвари Києво-Печерської Лаври; Енеїда Котляревського з 1808-го р.; Історія Староукраїнської Словесности М. Максимовича (Київ, 1839 р.); Малоросійські пословиці й збірники (Харків, 1834 р.); Басні Харковскі Григорія Сковороди, Москва, 1839 р.); Народні українські пісні Амбросія Метлицького; Твори Марка Вовчка під ред. П. Куліша з 1858 р.; Записки о Южной Росії Панька Куліша з 1856-го р. у двох томах; Твори Стороженка Олекси (Петербург, 1863 р.)

Музей — музейні експонати збиралися від початку заснування Осередку, проте музей офіційно відкрито в 1951 році. Тут українська культура є наглядною: це клясичні зразки писанок, вишивок, гаптувань, убрань, вауття, килимів, дерев'яних, керамічних і різьбарських виробів, дереворитів, малярських картин, скульптурних експонатів, музичних інструментів, зразками грошевих банкнотів, поштових марок, включно з мистецькими виробами українського печива.

Архів — у ньому знаходяться цінні документи, джерела старовини: мапи, рукописи, конкурсові праці, листи, вирізки, фотографії, оремі колекції документів О. Кошиця, Є. Коновальця, І. Боберського, П. Білецького, архіви КУК, тощо. Доступ до архівних матеріялів уможливлений усім зацікавленим.

Минулої осени 1970-го р., Осередок завершив свій 25-річний період існування. Ріст Осередку поставив перед Дирекцією і українським суспільством нові завдання: започаткувати новий етап розбудови — реорганізацію Осередку до вимог теперішнього часу, а саме:

1. перенести Осередок до центру міста.

2. Пристосувати Осередок до модерних вимог часу.

3. Найняти фахових робітників.

За минулих 5 місяців всі ці передумови Дирекція Осередку завершила успішно: Приміщення знайдено в центрі міста поруч міського центру культури — будинок „Нового Шляху" на четвертому і п'ятому поверсі, де площа в 5 разів більша від теперішньої, з перспективою набуття третього поверху в разі потреби. Один поверх займатиме музей і архів, другий — окремо бібліотека. Здається, кращого місця й такого міцного будинку, поруч міського музею, Манітобського Театрального Центру, і міської ратуші, годі знайти.

Проте все це може стати дійсністю за 2-3 місяці, якщо Осередок збере за цей час не менше 20.000 дол. на початок.

Такий великий культурний український центр мусить бути відкритий кожного дня, а для цього потрібний персонал, не менше з трьох осіб (1-постійний і 2-доривочні).

Вже від осени, крім завідуючого, працюють доривочно два професійні бібліотекарі з бібліотеки Манітобського університету, яких дирекція найняла для професійного впорядкування бібліотеки, на рівні модерних бібліотек. Це буде перша українська бібліотека, в якій буде заведено досконалу клясифікацію (десяткову) з каталогом зразка Конгресової бібліотеки. Каталог бібліотеки Осередку буде зарепрезентований у юнійному каталозі Національної бібліотеки в Оттаві. Тепер уже спорядковано понад 2 тисячі книжок (за автором, назвою, серією та предметом).

Крім цього для устаткування потрібно полиці, столи, стільці, бюра, возики для перевезення книжок, телефон, удекорування кімнат, професійне приладдя тощо.

Все це вимагає коштів. Практика показує, що на добровільних почитах нічого довго не може втриматися. Так як працівники українських кредитівок, крамниць, видавництв, сторожів народних будинків є платними робітниками, так і загальноукраїнський осередок культури можна втримати лише працівниками, яким треба платити.

Від часу заіснування до сьогодні Осередок Культури й Освіти існував як незалежна інституція. Скромний фінансовий дохід ледве вистачав, щоб заплатити за винаймлення приміщення, набування нових книжок та додаткових експонатів, а також за деяку фінансову винагороду працівникам Осередку, які доглядають його, впорядковують та обслуговують відвідувачів.

Перед обличчям конечної потреби й перед обличчям усього українського й чужинного світу, Дирекція Осередку Освіти й Культури звертається до всіх українців доброї волі: ставайте членами Осередку та допоможіть фінансово.

Дирекція

ЧОМУ КОСИГІНОВІ ТАК СПІШНО ДО КАНАДИ?

(Закінчення зі стор. 2-ої)

та в інші столиці країн Заходу і Сходу мають на меті зрівноважити з р о с т а ю ч і впливи Пекіну при відносно прихильному ставленні Вашінгтону до цього непоступливого суперника Москви.

Перед нашими очима розгортається доволі цікаве видовище, як на карикатурі Е. Козака, лише з частинно зміненим написом. Московський засць стривожено метушиться на своєму лані та стрибає в сусідні чагарники, щоб викликати враження своєї непорушности; при тому він завзято вимахує рапірною зброєю та іншими „мирними засобами" переконування. На сусідньому лані метушиться китайський заєць, ручкаючись з сусідніми зайцями, бо він таки зумів нагнати страху Москві.

Зовнішні ліки на внутрішні недуги

Але й без гумористичного аспекту становище Кремля невідрадне. Суперечка з Китаєм затягається на довгі роки. Можливість китайсько-американського порозуміння не виключена. Економіка Совєтського Союзу не може наздогнати обіцянок, що їх зробило населенню колективне керівництво. Совєтська техніка завела совєтсько-го громадянина котрийсь то вже раз. Тому кремлівські лідери шукають розв'язки для своїх проблем за кордоном, у капіталістів: в італійській автомобільній фірмі Фіят, в машинобудівних заводах Західної Німеччини, як теж Америки. А наприклад у Канаді Москва цими днями зробила замовлення на потужні вантажні авта на гусеницях, бо совєтські заводи неспроможні їх виробляти.

У дипломатичному відношенні мова пожвавлення особистої дипломатії совєтських лідерів ще ясніша: кремлівський заєць трусить ся з ляку, щоб його не замкнуто в колі, як того зайчика з української гагілки: „Зайчику, зайчику! Ані тобі вийти, ані тобі зайти".

Во сьогодні вже не можна й мріяти про суперництво двох великодержав — СССР і ЗСА. Міжнародні стосунки вже формуються відношенням трьох великодержав, бо на міжнародну арену виступив Китай — і то як суперник Росії. Саме тому можна мати великі сумніви щодо успішности особистої дипломатії теперішніх „урядуючих" адміністраторів СССР.

Не можна виключити й можливости, що їхня метушливість на міжнародній царині є ще й показником їхньої непевности на їхньому власному лані пшениці: успіхами в дипломатії пробують відсунути від себе той день — чи ніч, — коли молоді та гнучкіші партійні уми спробують відсунути їх від влади.

ПЕРЕД ВИСТАВОЮ „ЗАПОРОЖЦЯ ЗА ДУНАЄМ"

Солісти і хор виконують молитву з опери „Запорожець за Дунаєм". Опера була виконана під час СКВУ під муз. керівництвом Я. Ласовського. Нова вистава цієї опери відбудеться 10 жовтня ц.р. у Філядельфії для відзначення 10-річчя існування Українського Оперного Ансамблю у Ню Йорку, під кер. Л. Рейнаровича. (Фото; В. Старостяк)

Збори 28-го Відділу СУА в Нюарку

Дня 31-го січня 1971 р відбулися Річні Збори 28-го Відділу СУА в Нюарку, під проводом Софії Андрушків.

Про діяльність Відділу звітували: пп. Стефанія Карапінка — голова, Стефанія Стеців — секретарка, Олександра Назарук — скарбничка, Дарія Ярославська — голова Гуртка Книголюбів, Марія Герус — освітня реф., Ольга Гнатик та Софія Андрушків — суспільна опіка, Пелягія Кучкуда — референтка зв'язків, Наталія Загайкевич — організаційна реф., Олександра Терлецька — бібліотекарка та Агнета Баранюк — господарська реф.

Діяльність Відділу:

а) організаційна — Відділ відбув 10 ширших сходин та 10 засідань Управи, Співпрацював з Окружною Радою, вив'язувався зі своїх членських зобов'язань у інших Установах, утримував власну домівку, підтримував Гурток Книголюбів, який відбув 7 Вечорів, поширив бібліотеку та започаткував малярські курси з учителькою Оксаною Шавес. Відділ начислює 160 членок, з яких 20 нових вступило в біжучому році.

б) культурно-освітня і імпрезова: Влаштовано 2 літературні вечорі, а саме — один присвячений 200-літтю народин Бетговена у виконанні учнів Таїси Богданськ о ї та її рефератом. Другий вечір - реферат з платівкою про Анну Ярославну ред. Леоніда Полтави и висвітлення Української абетки — мисткиня Ярослава Паладія. Улаштовано теж китайську виграшку та відсвятковано різдвяну зустріч з показом праць учасниць малярського курсу. Уряджено теж вишивану дитячу забаву.

в) виховна: удержува н о дитячу світличку з учителькою Оксаною Тарнавською, яка підготовила дітей до „Свята Матері" та „Свята Миколая". Таїса Богданська підготовила дітей зі світлички до участи в дитячій опері Музичного Інституту.

г) суспільна опіка, в складі пп.: Ольга Гнатик, Софія Андрушків, Стефанія Луків, Евгенія Шпирка та Софія Воробець. Дано опіку та фінансову поміч хорим та потребуючим на місці, висилано пачки для молоді та бабусь, забезпечено стипендією сімох дівчатам. Вислано теж гроші та речі до Югославії для жертв землетрусу та дано поміч сиротам і монахиням у Бразилії.

ґ) господарська: подбано про прийняття на імпрезах та естетичний вигляд столів.

Голова Контрольної Комісії — Омеляна Цяпка поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: пп. Стефанія Карапінка — голова, Евфрозина Мартинець — містоголова, Стефанія Стеців — секретарка, Ольга Цар — заступниця секретарки, Олександра Назарук — скарбничка, Евгенія Леськів — заступниця скарбнички, Ірина Феденишин — культ. освітня реф., Надія Мандрусяк — культ. освітня реф., Наталія Войновська — імпрезова реф. Дарія Стасюк — імпрезова реф., Ірина Небелюк — пресова реф., суспільна опіка: пп. Ольга Гнатик, Софія Андрушків, Евгенія Шпирка, Стефанія Луків. Пелягія Кучкуда — реф. зв'язків, Наталія Загайкевич — організаційна реф., Матильда Васильв — організаційна реф., Марія Гординська — виховна реф., Олександра Терлецька — бібліотекарка, Олександра Падковська — бібліотекарка, Агнета Баранюк, Анна Дережицька, Розалія Білоус, Луція Оленякі, Настя Бохонок — господарські референтки. Контрольна Комісія: пп. Ольга Мусаковська, Омеляна Цяпка, Михайлина Мосора, Флорентина Дорошенко та Марія Герус.

На закінчення Зборів новообрана голова Стефанія Карапінка подякувала присутнім за довір'я та заохотила на будуче до дальшої успішної праці.

Клівлендська Округа УНС відбула...

(Закінчення з 1-ої стор.)

формував Є.. Репета, який висловив признання за досягнення в цьому році М. Кігічакові, проф. Р. Чучкевичеві, Г. Кісілеві, М. Бобечкові, Б. Дейчаківському Ф. Сілецькому і С. Мотровичеві. Заликом до посиленої плянової організаційної праці над скріпленням і розбудовою УНСоюзу та всього українського життя закінчив своє слово В. Сохан, підкресливши вітальну ролю забезпеченевого підприємства УНСоюзу для його всесторонньої діяльности. Після обох доповідей проведено живу дискусію, темами якої була праця УНСоюзу в багатьох ділянках українського громадського, політичного і церковного життя. Учасники зборів використали приявність доповідачів теж після офіційного закриття зборів для поладнання секретарських-організаторських справ.

І. Н.

Відділ УНСоюзу у Вест Вірджінії відзначив 60-річчя, вшановуючи піонерів і їх нащадків

(Закінчення з 1-ої стор.)

„Міс Вест Вірджінія" та репрезентуватиме своє місто і цілий свій стейт як їх кандидатка на „Міс Світу" під час фестивалю, що має відбутися вже 2-го жовтня в Гемптон у Вірджінії. Заступник посадника міста Вілліям Мюгг передав привітання від міста, високо оцінюючи громадян українського роду та їх вклад у всебічний розвиток міста, стейту і країни. Привітання піонерам і їх нащадкам, зокрема Петрові Пуцилові, виголосив його давній приятель, радний міста Стенлі Войчек. Письмові привітання ,що їх відчитав майстер церемонії, наспіли від багатьох видатних діячів, в цьому від губернатора стейту, конгресменів та сенаторів. Головну промову виголосив англійською й опісля українською мовами дир. Петро Пуцило, згадуючи свої хлоп'ячі і рівночасно піонерські часи у Віленгу. В дальшому дир. П. Пуцило вшанував почесними відзначеннями основоположника Відділу 92-літнього Ілька Рафу, що одинокий із основоположників Відділу залишився між живими, як також дружин піонерів пані Когут та свою рідну маму, пані Пуцило, як і дружини двох піонерів-основоположників, пані Семко і пані Стефанишин. Церемонію закінчив молитвою о. Ванчик, заповідаючи, що наступного дня ,в неділю, буде відправлена благодарственна Свята Літургія на інтенцію живих та панахида за спокій душ померлих членів Відділу-ювілята.

КОМУНІСТАМ — „СУВОРІ ДОГАНИ"

За „бенкети з чорного ходу" — пиятику за державні гроші, „директорові Прикарпатського меблевого комбінату І. Щербановичу оголошено сувору догану", а меншого розряду піддиректорам-комуністам — просто „догани". Таку ж саму „покару" дістав і директор пивного заводу Д. Портенко на Івано-Франківщині. Оголошено лише „догану" й директорові ресторану „Київ" Я. Комашкові за те, що „обслуговував колективні вечори за безготівковим розрахунком". За подібні приватні пиятики-вечірки і також безплатні, одержав догану головний інженер у Кременчуці Я. Кантор, з попередженням, що „при повторному порушенні фінансової дисципліни до нього буде вжито найсуворіших заходів, аж до звільнення з посади", повідомила „Радянська Україна" з 15-го вересня.

ВІДІЙШЛИ ВІД НАС

САБІНА ЯХВАК, членка УНС Відд. ч. 153 Т-ва Л. Мищуги в Філядельфії, Па., померла дня 22 серпня 1971 на 45-му році життя. Покійна народилася в Бережанім коло Стрия в Україні. Стала членкою УНСоюзу в 1959 році. Полишила в смутку мужа Василя, дочку Евгенію, синів — Володимира з дружиною Евгенією, Ярослава та Василя, брата і сестер з родинами в Україні. Похорон відбувся 26 серпня 1971 р. на цвинтарі у Факс Чейзі коло Філядельфії.

І. Скіра, секр. Відд.

АНАСТАЗІЯ ГОГОЛЬ, членка УНС Відд. ч. 84 Т-ва ім. Т. Шевченка в Совтпорт, Конн., померла 31 серпня 1971 р. на 82-му році життя. Стала членкою УНСоюзу в 1934 році. Полишила в смутку дочку Анну Хома, невістку і два внуки. Похоронена на цвинтарі св. Томи в Фейрфілд, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Секретар Відділу.

ІВАН МИРОНЧУК, член УНС Відд. ч. 142 в Елізабет, Н. Дж. помер 15 липня 1971 р. на 78-му році життя. Став членом УНСоюзу в 1946 році. Полишив в смутку дружину Гелену, сина Якова і внучку Черил. Похоронений на цвинтарі Розенгіл, в Лінден, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
Управа

МАРІЯ МИХАЙЛОВИЧ, членка УНС Відд. ч. 59 Т-ва Українська Січ в Бриджпорт, Конн., померла 18 серпня 1971 на 61-му році життя. Покійна народилася в селі Людовиско, пов. Лісько, Зах. Україна. Стала членкою УНСоюзу в 1956 році. Полишила в смутку мужа Меляданя, дочку Ольгу і зятя Осипа та два внуки. Похорон відбувся 21 серпня 1971 р. з погребового заведення до української католицької церкви, при участі родини, членів Товариства і знайомих, 21 серпня 1971 на цвинтар св. Івана Хрестителя в Стратфорд, Конн.

Вічна Їй Пам'ять!
Михайло Галькевич, секр.

Д-Р КОРНЕЛЬ Р. САВИЦЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 210 Т-ва Згода в Бронкс, Н. Й., помер 1-го липня 1971 р. на 78-му році життя. Покійний народився в Галичині, Україна. Став членом УНСоюзу в 1924 році. Полишив в смутку дружину Теклю, доньки Конні і Віра, сина Володимира. Похорон відбувся 6-го липня 1971 на цвинтарі Грінфілд, в Гемстед, Л. Ай.

Вічна Йому Пам'ять!
Секретар Відд.

ІВАН СОКОЛОВСЬКИЙ, член УНС Відд. ч. 21 Т-ва Запор. Січ в Бінгемтоні, помер 21 липня 1971 р. на 81-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1938 році. Полишив в смутку 4 синів, Михайла, Івана, Едварда і Юрія, 4 доньки, Катерину, Олену, Анну, Джін, 36 внуків, 8 правнуків і сестру Анну. Похорон відбувся 24-го липня 1971 р. на цвинтарі св. Миколая в Олдефорд, Па.

Вічна Йому Пам'ять!
В. Галич, секр. Відд.

МИКОЛАЙ ЛОНКО, член УНС Відд. 281 Т-ва Т. Шевченка в Вайон, Н. Дж., помер 31 липня 1971 р. на 52-му році життя. Покійний народився в Україні. Став членом УНСоюзу в 1951 році. Полишив в смутку дружину Анну, 2 сини Мирона і Ніколу, дві невістки Ірка і Павліна та одну внучку. Похорон відбувся 3-го серпня на цвинтарі св. Магдалини в Флемінґтоні, Н. Дж.

Вічна Йому Пам'ять!
М. Волошин, секр. Відд.

АННА КОЗАЙДА, — членка УНС Відд. ч. 252 Т-ва Т. Шевченка в Чікаго, Ілл., померла 17 липня 1971 р. на 58-му році життя. Покійна народилася в Чікаго. Стала членкою УНСоюзу в 1933 році. Полишила в смутку чоловіка Едварда, батька Стефана Багрія та ближчу родину. Похорон відбувся на цвинтарі Елмвуд в Чікаго, Ілл.

Вічна Їй Пам'ять!
Е. Мазяр, секр.

ТАРЗАН, Ч. 6629. Тарзан і Чулю йдуть по знайденому сліді

Мене, Тарзане, навчили в Мамбузі, що малі речі можуть мати велике значення. Чому чоловік з одним тільки пальцем на лівій нозі ходив тут — ми не знаємо...

Але цей зарис його лівої стопи уточнить його... якщо це матиме значення!

Бачу, чому генерал Їтс уважав, що ти, Чулю, є дуже мудрим чоловіком. Так, навіть бідний волоцюга з одним тільки пальцем на своїй лівій нозі, який курить глиняну люльку з відламаним цибухом, може бути важливим для нашої місії. Можемо дістати інформацію, яка нам потрібна! Побачимо, куди заведе нас цей слід!